

[Kirsten Jacobsen]

Men vi står stadig med den kendsgerning, at en masse familier er nødt til at gå fra hus og hjem, fordi dette Folketing endnu en gang ved hjælp af øgede byrder – i dette tilfælde skatter på 4 mia. kr. – lader ejere af fast ejendom betale for regeringens andre fejltagelser.

Det virker jo komplet latterligt, at vi behandler forslag om tørkehjælp til landmænd, samtidig med at vi pålægger de samme landmænd øgede ejendomsskatter og dermed øget lejeværdi på grund af en offentlig vurdering. Det virker komplet latterligt, hvad man gør over for pensionister. Én ting er, at de skal betale ejendomsskatter og lejeværdi på grund af den offentlige vurdering, men at de, fordi deres mursten stiger i pris, også kan komme til at betale for deres hjemmehjælp bare på grund af en offentlig vurdering, siger noget om, hvad dette her drejer sig om.

Statsministeren kom endnu en gang ganske let og elegant hen over problemerne ved at sige, at boligejerne da nok havde mærket nogle stigninger i 1980'erne, men det gjorde de også i 1950'erne, og det gjorde de også i 1960'erne, osv., og det gjorde lejerne også. Jeg er nødt til at sige til statsministeren, at boligejerne i statsministerens statsministerperiode har oplevet en sand hetz fra statsministerens og hans skiftende regeringers side.

Det har resulteret i, at B.T. den 8. oktober 1992 efter nøje undersøgelser nu er i stand til at konstatere, at hver anden danske boligejer er insolvent. Sidste år var det dog kun hver fjerde. Det vil sige, at antallet af insolvente boligejere i Danmark er steget med 100 pct. på bare ét år.

Men det påvirker tilsyneladende hverken regeringen, Socialdemokratiet eller de andre partier. Det påvirker ingen, at den offentlige vurdering i dag ligger langt over husenes reelle kontantværdi. Det påvirker ingen, at man systematisk beslaglægger husejernes opsparede værdier. Og dertil kommer selvfølgelig den moralske side af sagen, men den har regeringen jo set stort på i lang tid, så den vil jeg slet ikke trække nogen med.

Jeg er blot ked af at skulle konstatere, at afslutningen på debatten viser, at regeringen er så optaget af at blive siddende som regering, at den uanset konsekvenserne på snart sagt ethvert område lader sig dirigere, trække rundt i manegen, af Socialdemokratiet, af SF og af

Det Radikale Venstre, som i hvert fald på boligejernes område plejer at stå milelangt fra det, hvor statsministerens parti og partiet Venstre plejer at fortælle deres vælgere at de står. Jeg synes, det er en sørgelig kendsgerning.

Men det er ikke første gang, at det er udgangen på en debat om boligejernes økonomiske situation. Og efter denne debat må det i hvert fald stå klokkeklart for enhver ejer af fast ejendom i Danmark, at der ikke i dette Folketing er andre partier end Fremskridtspartiet og CD, der overhovedet har noget tilovers for boligejerne og den frygtelige økonomiske situation, mange af dem kan komme ud i, fordi vi nu gennemfører, at der skal indkræves ekstra skatter på 4 mia. kr. til næste år. Det er sørgeligt, må jeg sige til statsministeren.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden (nr. D 10) af Pia Gjellerup (S), Pernille Sams (KF), Mejdahl (V), Jes Lunde (SF), Elisabeth Arnold (RV) og Lysholm Christensen (KRF) (se foran) vedtoges med 97 stemmer (S, KF, V, SF, RV og KRF) mod 8 (FP); 5 (CD) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden (nr. D 9) af Kirsten Jacobsen (FP) (se foran).

Forslag om motiveret dagsorden (nr. D 11) af Bente Juncker (CD) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Fastsættelse af den amtskommunale grundskyldpro-mille).

Af Lis Noer Holmberg (CD) m.fl.
(Fremsat 27/10 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Lovforslaget fra Centrum-Demokraterne skal give amtskommunerne adgang til selv at fastsætte grundskyldpromillen inden for et maksimum på 10. Den hidtidige ordning med en ved lov fastsat grundskyldpromille for alle amtskommuner står i modsætning til ordningen for kommunerne. Her er det den enkelte kommunalbestyrelse, der fastsætter grundskyldpromillen ved budgetvedtagelse. Den kommunale grundskyld skal udgøre mellem 24 og 6 promille.

Den lovfæstede amtskommunale grundskyldpromille er et levn fra tiden før indførelsen af en selvstændig amtskommunal indkomstskat fra og med 1972. Før da blev den amtskommunale finansiering tilvejebragt dels ved udskrivning af ejendomsskatter, dels ved udskrivning på kommunerne i amtsråds kredsen. Dengang var det derfor naturligt med en direkte lovmæssig regulering af den amtskommunale ejendomsbeskatning, men sådan er det ikke længere.

Regeringen kan derfor støtte CD's forslag om, at amtskommunerne får adgang til selv at fastsætte grundskyldpromillen inden for et maksimum på 10.

Der er dog et praktisk problem, når det er foreslået, at den nye regel skal have virkning allerede fra 1993. Amtskommunerne har budgetteret med en grundskyldpromille på 10. Hvis der skal tilvejebringes grundlag for at ændre de allerede vedtagne budgetter for 1993, må det forudsætte, at den kommunale styrelseslovs regler om budgetproceduren ændres.

Dette problem var også fremme, da Folketinget den 28. oktober i år havde første behandling af et forslag fra Kristeligt Folkeparti om at nedsætte bundgrænsen for den kommunale grundskyldpromille fra 6 til 5 – et forslag, der ligeledes skulle have virkning fra og med 1993.

Det er regeringens opfattelse, at ændringer i de lovmæssige rammer for grundskatterne først vil kunne få virkning fra 1994. De kommunale budgetter for 1993 er vedtaget pr. oktober i år. Hvis Folketinget ændrer lovgivningen, således at der bliver mulighed for at nedsætte grundskyldpromillen for 1993, vil det være nødvendigt samtidig at give kommunalbestyrelserne og amtsrådene adgang til at ændre den fastsatte udskrivningsprocent såvel

som budgettets driftside. Der vil med andre ord være tale om en helt ny budgetbehandling. Selv om regeringen ønsker at give amtskommunerne mulighed for at afbøde virkningerne af 19. alm. vurdering, kan det først få virkning fra 1994.

Jeg skal knytte nogle kommentarer til et par forhold i forbindelse med den amtskommunale grundskyldpromille, som ikke er berørt i lovforslaget. Det gælder for det første de såkaldte promillefonde.

I dag indgår 4,3 promille af grundværdien af landbrugsejendomme i særlige fonde. Midlerne anvendes efter landbrugsministerens godkendelse til at nedsætte landbrugets produktionsafgifter, som betales af de enkelte landmænd.

Reglerne om promillefondene indgår i ejendomsskatteovens § 5 om en amtskommunal grundskyldpromille på 10 for årene 1991 til 1993, og reglerne om promillefondene udløber altså med 1993.

CD's forslag tager ikke stilling til, hvad der skal ske med promillefondene, når disse udløber med 1993. Jeg mener derfor, at man i reglerne om den amtskommunale grundskyldpromille må opretholde den nuværende bestemmelse om, at 4,3 promille af grundværdien af landbrugsejendomme indgår i særlige fonde. Promillefondsbidraget skal naturligvis ikke overstige den amtskommunale grundskyld.

Det andet forhold, jeg vil nævne, vedrører udligningsordningerne for forskelle i beskatningsgrundlag mellem henholdsvis kommunerne og amtskommunerne. Ved indregning af grundskyld ved udligning af beskatningsgrundlag gælder der i dag forskellige regler på henholdsvis det kommunale og det amtskommunale område. I den kommunale ordning indgår 7,5 pct. af de afgiftspligtige grundværdier i den enkelte kommunes beskatningsgrundlag, mens man i den amtskommunale ordning dividerer den enkelte amtskommunes grundskyldprovenu med udskrivningsprocenten, og det fremkomne beløb indgår i beskatningsgrundlaget. Forskellen skyldes, at kommunerne selv kan fastsætte grundskyldpromillen i et interval mellem 6 og 24, mens den amtskommunale hidtil har været fastsat ved lov.

Hvis amtskommunerne selv kan fastsætte grundskyldpromillen, må det medføre en æn-

[Indenrigsministeren]

dring i opgørelsen af det amtskommunale beskatningsgrundlag.

Sammenfattende kan jeg sige, at regeringen kan støtte, at lovforslaget om adgang for amtskommunerne til at fastsætte en grundskyldpromille på højst 10, får virkning fra og med 1994 med de fornødne regler om landbrugets promillefonde.

Else Marie Mortensen (S):

Det er rigtigt, som det er blevet sagt, at det ikke er så frygtelig længe siden, vi behandlede et andet forslag, der vedrørte grundskyldpromillerne, fra Kristeligt Folkeparti. Det var et forslag om at sænke den nederste grænse, minimumsgrænsen, for fastsættelse af de kommunale grundskyldpromiller fra 6 til 5.

Vi kunne ikke stemme for det forslag, og derfor kan det næppe heller undre nogen, at vi ikke kan stemme for CD's forslag, som behandles aktuelt.

Argumenterne har ikke ændret sig specielt siden dengang, men vi skylder naturligvis forslagsstillerne at forholde os til det konkrete i deres begrundelser. Vi mener, der er en praktisk forklaring på, at promillerne ligger fast for amtskommunerne i modsætning til primærkommunerne, hvor promillerne skal fastsættes inden for nogle minimums- og maksimumsrammer.

Det er for os nærliggende at antage, at promillerne sættes relativt lavt eller højt i de samme geografiske områder, hvis der er mulighed for det i henholdsvis amtskommunerne og primærkommunerne. Og det vil medføre endnu større geografiske forskelle, end vi kender, og det er naturligvis ikke noget, vi kan støtte i Socialdemokratiet.

CD foreslår, at grundskyldpromillen kan fastsættes som højst 10, og konsekvensen vil naturligvis være, at amtskommunerne kan sænke promillen.

Vi hørte indenrigsministeren nævne den amtslige grundskyldpromille som – mener jeg der blev sagt – et forhistorisk levn. Udviklingen i den amtslige grundskyld har nu faktisk været sådan, at den er blevet sænket et par gange i løbet af de sidste 10-15 år. Den startede på 20 promille og er nu fastsat til de aktuelle 10 promille.

Hvis der er konsekvens i forslagsstillernes ønske om at give amterne større frihedsgrader,

kunne vi måske forestille os en anden måde at gøre det på. Så kunne man gøre som i primærkommunerne, nemlig med en minimumsgrænse og en maksimumsgrænse. Vi kunne så foreslå som et kuriosum, at man kunne bevæge sig imellem 6 og 18 promille. Det skal nu ikke tages så alvorligt eller for pålydende.

Som det også er fremgået af dagens forespørgselsdebat, der har været lang, og af den dagsorden, Folketinget lige har stemt om og vedtaget, mener vi, at det, man foreslår, er en ren symptombehandling af noget, der skal gøres noget helt andet ved.

Vi vil fortsat gerne i Socialdemokratiet lette det samlede skattetryk, men vi tror ikke på, at det overhovedet bliver muligt, hvis vi benytter enhver lejlighed til at udhule mulighederne for en samlet lettelse.

Vi mener i øvrigt også stadig væk, at grundskyldpromillen er en retfærdig beskatning, og vi kan, som jeg har sagt tidligere, ikke støtte det foreliggende forslag.

Chr. Wedell-Neergaard (KF):

Lovforslaget fra Centrum-Demokraterne giver amtskommunerne mulighed for at fastsætte grundskyldpromillen til højst 10, hvor den tidligere var 10. Provenuet af den amtskommunale grundskyld var i 1992 2,7 mia. kr., hvilket er lavere end i de tidligere år. Heraf overføres 180 mio. kr. til staten, svarende til 4,3 promille, hvor de anvendes til forskellige erhvervsøkonomiske foranstaltninger inden for landbruget.

Baggrunden for forslaget er stigende grundværdier som følge af 19. alm. vurdering. Stigningen på landsplan er opgjort til ca. 10 pct. i forhold til årsvurderingen af 1. januar 1991. Det giver amtsrådene mulighed for at neutralisere virkningerne af stigningen i udskrivningsgrundlaget. Dermed får amtskommunerne samme fleksibilitet som kommunerne, der kan fastsætte deres grundskyldpromille inden for spændet 6 til 24 promille.

Forslaget skal ses i sammenhæng med Kristeligt Folkepartis forslag om nedsættelse af bundgrænsen for de kommunale grundskyldpromiller fra 6 til 5.

Det Konservative Folkeparti går ind for afskaffelse af ejendomsskatterne på sigt, og vi kan derfor støtte CD's forslag. Det vil give mulighed for at reducere de u hensigtsmæssige

[Chr. Wedell-Neergaard]

virksomheder af 19. alm. vurdering for både hus- og erhvervsvirksomheder.

Erik Larsen (V):

Det har altid været Venstres opfattelse, at grundskatter er en uretfærdig beskatningsform og en asocial beskatningsform, fordi den er fuldstændig uafhængig af indkomst. Derfor rammer den lavindkomstgrupperne ekstra hårdt.

Venstre kan derfor støtte det foreliggende forslag fra CD. Vi har en forhåbning om, at amterne vil vælge en lavere promillesats end de nuværende 10, hvis muligheden gives. Det kan vel næppe overraske nogen, at vi er enige med indenrigsministeren i, at forslaget ikke kan få virkning for budgetåret 1993, men først fra 1994. Også indenrigsministerens bemærkninger om forholdet til promillefondene deler vi fuldt ud i Venstre.

Vi vil fra Venstres side gå konstruktivt ind i udvalgsarbejdet, fordi vi finder, at forslaget hensigt er ganske glimrende.

Pernille Frahm (SF):

Dette forslag er fremsat af CD i det lokale selvstyres navn, og da vi i SF er store tilhængere af det lokale selvstyre, det kommunale selvstyre og det amtskommunale selvstyre, så kunne vi i princippet godt se positivt på det her, men vi forstår ikke helt, hvorfor det kommunale og amtskommunale selvstyre skal begrænse sig til at måtte ændre grundskyldpromillen i nedadgående retning.

Så indtil vi ser et forslag, hvor man udstrækker det amtskommunale og det kommunale selvstyre til også at omfatte en ændring i opadgående retning, ser vi ikke nogen grund til at støtte det her forslag. Det gør vi derfor ikke.

Køpke Christensen (FP):

I fortsættelse af den debat, som netop har fundet sted vedrørende den 19. alm. vurdering, kan det næppe overraske nogen, at Fremskridtspartiet kan gå ind for CD's forslag til lovændring, således at amtskommunerne i stedet for som nu at skulle opkræve 10 promille i grundskat fremover frit kan fastsætte promillen, dog maksimalt til 10.

CD foreslår, at loven skal have virkning fra 1. januar 1993, men løbet for 1993 er desværre kørt, og Folketinget må se på, at amtskommu-

nerne også for 1993 opkræver 10 promille med det resultat, at der skovles trecifrede millionbeløb hjem i de offentlige kasser.

Problemet er nu, om amterne for 1994 vil sætte deres promiller ned, så der maksimalt opkræves samme beløb i grundskat som for 1992. Fremskridtspartiet har tidligere meddelt, at regeringen har sovet i timen, og da man så endelig opdagede miseren, burde man have hasteindkaldt Folketinget, inden kommunerne og amterne tog for sig af retterne i form af uhyrlige forhøjelser af ejendomsskatterne.

Fremskridtspartiet vil gentage, hvad partiet meldte, da Kristeligt Folkeparti havde deres forslag fremme om de kommunale grundskyldpromiller, nemlig at rigtig mange danskere er presset til det yderste i disse vanskelige tider. Derfor er de forhøjelser af grundskatterne, som nu er en kendsgerning for 1993, formentlig netop det, som fører rigtig mange familier ud i konkurer og tvangsauktioner. Der er ingen grund til at fortsætte kritikken af regeringens optræden. Vi vælger at tro, at man har lært af de fejltagelser, der nu er begået.

Til sidst blot for fuldstændighedens skyld den oplysning, at Fremskridtspartiet støtter forslaget til lovændring, og vi vil samtidig anmode indenrigsministeren om ved forhandlingen med kommunerne og amtskommunerne om økonomien for 1994 at inddrage grundvurderingerne med henblik på at fremtvinge skatenedsættelser i amter og kommuner mindst svarende til provenuet som følge af den 19. alm. vurdering.

Ole Vig Jensen (RV):

Forslaget er begrundet i resultatet af den 19. alm. vurdering, og da dette spørgsmål jo har optaget Folketingets tid i mere end fire timer, kan der næppe siges meget nyt om det spørgsmål.

Det Radikale Venstre kan ikke støtte det fremsatte lovforslag, og det grunder sig altså mindre i det forhold, at forslaget ikke som ønsket af forslagsstillerne skal have virkning fra skatteåret 1993. Vores begrundelse er af mere principiel karakter. Endelig ville forslaget her, hvad indenrigsministeren har gjort rede for, også indebære problemer i forhold til de bestemmelser, der knytter sig til landbrugets promillefonde.

Så af flere grunde er der god grund til her at sige fra over for det pågældende forslag.

Lysholm Christensen (KRF):

Jeg skal ganske kort meddele, at Kristeligt Folkeparti kan støtte det fremsatte forslag. Det falder jo pænt i forlængelse af det forslag, vi selv fremsatte om de kommunale ejendoms-skatte. Vi er opmærksom på, at der er et lille problem med promillefondene, som også indenrigsministeren gjorde opmærksom på det. Så der er et problem dér, vi skal have fundet en løsning på. Men under den forudsætning kan vi støtte forslaget.

Lis Noer Holmberg (CD):

Nu har der jo været en lang debat, så vi kan godt mærke, der er en vis tamhed nu om det her forslag.

Da vi den 28. oktober behandlede Kristeligt Folkepartis forslag om nedsættelse af minimumsgrundskyldpromillen i kommunerne fra 6 til 5, tilsluttede CD sig det, og vi sagde også på det tidspunkt, at vi havde ikke noget imod, at den kom helt ned på nul. Samtidig proklamerede vi, at vi ville komme med et forslag om amternes mulighed for også at regulere grundskyldpromillen i nedadgående retning, og det er det forslag, vi behandler i dag. Der er efter vores mening ingen rimelighed i, at amterne skal opkræve 10 promille. Der må gives amterne mulighed for fleksibilitet, når det drejer sig om at fastsætte den amtskommunale grundskyldpromille, nøjagtig som i kommunerne.

Amterne har f.eks. ved den 19. alm. vurdering, som har været drøftet grundigt og godt her, ikke haft mulighed for at lempe de virkninger, der fulgte med denne seneste vurdering, fordi de lovgivningsmæssigt er fastlåst på de 10 promille. Vi kommer ikke uden om, at såvel boligejere og lejere som erhvervsvirksomheder er blevet ramt af en skjult skattestigning via grundskylden, og det har forespørgselsdebatten jo også vist er holdningen til det.

Så vil jeg gerne sige, at dette her ikke er et pålæg til amterne, men det er en mulighed, vi giver amterne, for at variere deres fastsættelse af grundskyldpromillen. Det mener vi må være rimeligt.

Jeg vil gerne sige tak til statsministeren, som nu er gået, for hans positive udtalelser og tilsagn om, at regeringen vil støtte vores forslag om amternes mulighed for en større fleksibilitet med hensyn til fastsættelse af grundskyldpromillen. Jeg vil ligeledes gerne sige tak til

indenrigsministeren for den redegørelse, indenrigsministeren kom med, og som også var en positiv opbakning til vores forslag.

Det er alene § 5, stk. 1, vi i CD har peget på. De 4,5 promille, der for nærværende går til en fond, som det fremgår af § 5, stk. 2, har vi ikke med i vores forslag. Derfor mener vi, at der kan være en vis fornøft i, at man opretholder den fond.

Jeg vil så lige nævne, at vi naturligvis er bekendt med de problemer, der er forbundet med lovens ikrafttræden pr. 1. januar 1993, og vi er derfor også indstillet på, at det sker pr. 1. januar 1994. Vi ved jo, at både amter og kommuner har lagt deres budgetter.

Jeg vil gerne sige tak til de øvrige ordførere – sådan da. Socialdemokraterne og SF og De Radikale har jo ikke ændret holdning, siden vi havde Kristeligt Folkepartis forslag fremme, og det beklager jeg dybt og inderligt. Jeg kan altså slet ikke forstå den holdning. Når man går ind for selvstyre, fatter jeg ikke, at man ikke vil give amterne mulighed for at være fleksible med hensyn til grundskyldpromillen, så de får lov til at fastsætte en mindre grundskyldpromille.

SF's ordfører siger, at det kun går i nedadgående retning. Jamen vi ønsker ikke, at det skal sættes højere. Vi har ved den tidligere behandling af Kristeligt Folkepartis lovforslag om nedsættelse fra 6 til 5 promille i kommunerne sagt, at vi så gerne, at man helt fjernede begrænsningen eller i hvert fald gav kommunerne mulighed for at gå helt ned til nul. Det er jo egentlig utroligt, for før 1986 – jeg tror, det var 1986 – var der mulighed for, at kommunerne helt kunne lade være med at opkræve grundskyld, og derfor synes jeg nok, at det er en trist konstatering, at de tre partier i dag ikke vil være med til at give amterne den mulighed for fleksibilitet, der ligger i det forslag, vi her kommer frem med.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Dér fik vi lige fat i CD's opfattelse af det kommunale selvstyre. Jeg kunne forstå på fru Lis Noer Holmbergs tale, at der kun kunne blive tale om selvstyre, hvis de ville gøre, som CD mener de skal gøre.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

Nej, det er nu nok lidt firkantet at sætte det op på den måde, synes jeg. Men altså, i øjeblikket har vi en promille på 10, og den fastholder man. Sådan er det ude i amterne i øjeblikket, og hvorfor i alverden skulle man sætte den op? Det har de jo ikke bedt om. De har ikke sagt, at de har brug for en højere promillesats. Men vi mener bare, at der skal være mulighed for, at de kan gøre det mere fleksibelt, så de kan vælge en lavere promille, hvis det er det, de ønsker. Jeg er lidt skuffet, for netop SF, som jeg også har et samarbejde med i Odense Byråd, går meget ind for selvstyre og alt det dér med selvbestemmelse ude omkring. Derfor kan jeg slet ikke forstå, at man ikke vil være med til dette her og bløde op på dette her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler.
Af kulturministeren (Grethe Rostbøll).
(Fremsat 5/11 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Poul Erik Dyrland (S):**

Forslaget til en helt ny lov gældende for højskoler, efterskoler m.m. er jo en sammenskrivning af flere lovbestemmelser. Det kan også konstateres, at ministeren benytter lejligheden til at ændre en række bestemmelser og lave en række nye bestemmelser. Det vil jeg vende tilbage til senere i min ordførertale.

Socialdemokratiet betragter det som positivt, at flere lovbestemmelser nu skrives sammen i én lov. En sådan sammenskrivning vil efter min opfattelse virke mere brugervenligt.

I bemærkningerne til forslaget nævnes ofte ordene administrativ forenkling. Det vil jeg nu godt sætte et spørgsmålstegn ved. Det er da rigtigt, at ministeriet ikke længere skal godkende forstander og undervisningsplaner. Men skolerne skal da stadig, selvfølgelig, ansætte forstandere og godkende undervisningsplaner, ja, der lægges endda op til, at skolerne skal udarbejde meget detaljerede, kontrollerbare undervisningsplaner.

Det er da rigtigt, at der laves om på reglerne for rammetilskud og refusionstilskud. På dette område mener jeg at det må være rigtigt at bruge ordet besparelse i stedet for administrativ forenkling. Man har fuldstændig undladt tanker om udvikling og forsøg. Det kalder jeg ikke administrativ forenkling; det kalder jeg besparelser.

Det er også værd at bemærke, at der etableres et kontrolsystem med det formål at kontrollere den decentralisering og den selvforvaltning, som jo egentlig er tanken bag lovforslaget. Der er ikke den store tillid til, at skolerne kan forvalte selv.

I øvrigt har jeg forgæves ledt efter bemærkninger i lovforslaget, der siger noget om, hvordan og i hvilket omfang der skal kontrolleres. Jeg er lidt nervøs for, at vi nu er i gang med at lave et nyt bureaukratisk kontrolsystem, så jeg synes, at man godt kan tillade sig at sætte spørgsmålstegn ved det dér med administrativ forenkling.

Socialdemokratiet vil ikke i dag give tilslutning til lovforslaget, men vi vil give tilslutning til et positivt stykke udvalgsarbejde.

Når vi ikke kan give vores tilslutning nu, skyldes det, at der efter vores opfattelse er en række paragraffer i forslaget, der, når vi nu er i gang med at lave om, trænger til en nærmere overvejelse. Jeg tænker først og fremmest på § 3 og § 4, formuleringerne om prøver, § 9, som jeg tidligere har været inde på, den manglende mulighed for forsøg og udvikling, og § 17, hele spørgsmålet om kursusugens længde, hvor man ikke har lyttet til de meldinger, der er fremkommet i høringssvarene – netop § 17 er central for hele højskoleverdenen – § 18, mindstekrav til antal årselever, og endelig § 19, tilskud til de 18-19-årige elever på efterskolerne.